

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Anatolie Țurcan,

Judecători - Galina Stratulat, Dumitru Visternicean, Ion Druță și Maria Ghervas,

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Carabețchi Dumitru în numele părților vătămate xxxxx și xxxxx și de avocatul Luca Alexandru în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Criuleni, sediul Dubăsari din 24 iulie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Belii Leonid xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx și locuitor al xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 04.11.2016 - 24.07.2017;

2. instanța de apel: 29.08.2017 - 17.10.2017;

3. instanța de recurs: 04.01.2018 - 27.02.2018.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Dubăsari din 21 iunie 2012, Belii Leonid a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. a), c) și art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Prin aceeași sentință a fost achitat și Andreev Nicolae Gheorghe.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Belii Leonid a fost învinuit de faptul că, exercitând în baza ordinului MAI xxxxx din 05.06.2009 funcția de șef de post, ofițer operativ de sector al Postului de Poliție Ustia al CPR Dubăsari, acționând împreună și de comun acord cu Andreev Nicolae, care exercita în baza ordinului MAI xxxxx din 12.12.2008 funcția de ofițer operativ de sector al aceleiași post de poliție, fiind în conformitate cu art.23 alin.(1) Cod penal, persoane cu funcții de răspundere, investite cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, în una din zilele lunii

iulie a anului 2009, data exactă nefiind stabilită de organul de urmărire penală, în jurul orei 13:00, aflându-se în incinta bir.17 a SP Ustia a CPR Dubăsari, încălcând prevederile art.24 al Constituției Republicii Moldova și prevederile art.3 al CEDO, urmărind scopul obținerii de la minorii xxxxx și xxxxx, autodenunțul privitor la comiterea furtului la data din 25.06.2009, din gospodăria lui Panfile M., le-au încătușat părților vătămate mâinile la spate, după care le-au ridicat în sus. Ulterior, Andreev Nicolae urmărind același scop, cu un lemn, ce constituia parte componentă a unui scaun, l-a lovit pe xxxxx peste picioare, după care i-a aplicat lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, drept urmare a acțiunilor inculpaților, minorul xxxxx a recunoscut, că a săvârșit furtul din gospodăria lui Panfile M. împreună cu xxxxx și alte două persoane.

În continuare, pentru realizarea intențiilor sale criminale, inculpații din motiv că minorul xxxxx nu recunoștea faptul că a săvârșit furtul, pentru a-l constrânge să recunoască vinovăția, i-au încătușat ultimului mâinile la spate, apoi ridicându-le în sus, cauzându-i dureri fizice și ca urmare a acțiunilor de tortură, xxxxx, a recunoscut săvârșirea furtului incriminat.

Belîi Nicolae de către organul de urmărire penală a fost învinuit și de faptul, că la 01 septembrie 2009 în jurul orei 10:00, aflându-se în incinta bir.17 din SP Ustia al CPR Dubăsari, urmărind scopul de a obține de la minorul xxxxx autodenunțul cu privire la săvârșirea de către acesta și xxxxx a furtului din atelierul SRL „Vit–Nat Grup” amplasat în s. Ustia, r-nul Dubăsari, i-a aplicat ultimului câteva lovituri cu palma peste față și trei lovituri cu bastonul de cauciuc pe spate, cauzându-i părții vătămate conform raportului de expertiză medico-legală nr.41D din 15.02.2010, vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății. Prin acțiunile sus indicate minorul xxxxx, fiind constrâns, a recunoscut săvârșirea furtului din atelierul SRL „Vit–Nat Grup” împreună cu xxxxx.

Tot ei, Belîi Leonid și Andreev Nicolae de către organul de urmărire penală au fost învinuiți, că în luna iulie 2009, nefiind stabilită exact data și ora, după ce Belîi Leonid i-a adus pe minorii xxxxx și xxxxx, fără reprezentanți legali, în incinta CPR Dubăsari, unde aceștia au fost interogați în legătură cu furtul din gospodăria lui Panfile M., iar părțile vătămate explicând, că nu cunosc nimic despre incidentul dat, au fost pe rând încătușați și torturați de către Belîi Leonid și Andreev Nicolae, pentru a determina minorii să recunoască vina în comiterea infracțiunii pe care nu au comis-o. În urma aplicării violenței fizice din partea inculpaților minorii au recunoscut că au săvârșit infracțiunea.

Ulterior, pentru atingerea scopului propus Belîi Leonid și Andreev Nicolae, cu automobilul de model „VW Golf II”, ce aparținea lui Belîi Leonid, l-au transportat pe xxxxx la domiciliul lui Andreev Nicolae din s. Ustia, r-nul Dubăsari, unde l-au încătușat de piciorul drept și de mâna stângă pentru a-l imobiliza, ținându-l pe parcursul nopții în grajdul gospodăriei. A doua zi, Belîi Leonid și Andreev Nicolae l-au transportat pe xxxxx la CPs Dubăsari, unde, au continuat să-l constrângă pentru a depune declarații referitor la cazul furtului din gospodăria lui Panfile M.

De către organul de urmărire penală, faptele lui Belîi Leonid și Andreev Nicolae au fost încadrate în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal și anume – tortura, adică provocarea în mod intenționat, a unei dureri sau suferințe puternice, fizice unei persoane, în special cu scopul de a obține de la această persoană informații, săvârșită cu bună știință asupra minorilor și de către două persoane publice, precum și în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal – săvârșirea de către o persoană cu funcții de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței și de tortură.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror și partea vătămată xxxxx.

3.1 Procurorul, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Belîi Leonid și Andreev Nicolae să fie condamnați în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 4 ani, fiecare, iar în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, fiecare. În baza art.84 Cod penal, definitiv, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor, a le stabili câte 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani, fiecăruia.

3.2 Partea vătămată xxxxx, în apelul său, a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpaților, menționând că a fost torturat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2014, au fost admise apelurile declarate, sentința a fost casată și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia Andreev Nicolae și Belîi Leonid au fost condamnați în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe termen de 3 ani, fiecare, și în baza art.328 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de câte 150 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe termen de 2 ani, fiecare.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, li s-a stabilit pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și amendă câte 150 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 5 ani, fiecăruia, pedepsele principale, urmând a fi executate de sine stătător.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat faptele incriminate lui Belîi Leonid și Andreev Nicolae prin rechizitoriu și a reținut probele ce confirmă vinovăția acestora de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal și art.328 alin.(1) Cod penal, și anume: declarațiile părților vătămate xxxxx și xxxxx, a reprezentantului legal al părții vătămate minore Pavalachi S. și martorului Coroi M.,

raportul de expertiză medico-legală nr.41D din 15 februarie 2010 efectuat în privința lui Stratulat Iurie.

Acțiunile de depășire a atribuțiilor de serviciu, la momentul comiterii infracțiunii se regăseau în componența art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, însă la momentul pronunțării hotărârii aceste prevederi au fost abrogate și cad sub incidența art.328 alin.(1) Cod penal. Prin urmare, instanța a conchis ca fiind dovedite faptele inculpaților atât sub aspectul elementului material al laturii obiective, cât și al laturii subiective și astfel instanța a încadrat acțiunile inculpaților în baza art.309¹ alin.(3) lit. a), c) și art.328 alin.(1) Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.61, 75-77, 84 și 87 Cod penal, precum și de toate circumstanțele cauzei, cum ar fi că inculpații anterior nu au fost condamnați, sunt la o vârstă tânără, concluzionând de a aplica în privința acestora pedeapsa închisorii, deoarece numai astfel va fi atins scopul pedepsei și de a combate impunitatea torturii.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Negru Olesea în numele inculpaților, prin care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței de achitare, în privința inculpaților.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2014 a fost admis recursul ordinar declarat, fiind casată total hotărârea instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat din conținutul deciziei instanței de apel că cauza a fost examinată fiind puse la baza condamnării inculpaților, doar probele acușării, versiunea părților vătămate, a reprezentantului legal și martorului Coroi M., iar depozițiile inculpaților nu au fost verificate de către instanța de apel.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015 au fost admise apelurile declarate, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Andreev Nicole și Belii Leonid au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza:

- art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr.139 din 30.06.2005), fiecare, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept, pe un termen de 3 ani;

- art.328 alin.(1) Cod penal, fiecare, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe un termen de 2 ani.

În baza art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate le-a fost numită inculpaților, fiecăruia, pedeapsă definitivă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe un termen de 4 ani.

10. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către inculpatul Belii Leonid și de avocatul Balan Angela în numele inculpatului.

11. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2015, au fost admise recursurile ordinare declarate de către inculpatul Belii Leonid și

avocatul Balan Angela în numele inculpaților, casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, în latura stabilirii pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată în această parte o hotărâre nouă, prin care lui Belii Leonid și Andreev Nicolae li s-a stabilit pedeapsă în baza:

- art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr.139-XVI din 30.06.2005), câte 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de câte 3 ani, pentru fiecare;

- art.328 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr.985-XV din 18.04.2002), amendă în mărime a câte 150 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de câte 2 ani, pentru fiecare.

Conform art.84 alin.(1), (2) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Belii Leonid și Andreev Nicolae pedeapsă definitivă, pentru fiecare, câte 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 150 u.c., fiecăruia, ce constituie echivalentul a 3.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de câte 5 ani, pentru fiecare. Potrivit art. 87 alin. (2) Cod penal, pedepsele principale urmând a fi executate de sine stătător.

Celelalte dispoziții ale hotărârii atacate au fost menținute.

12. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a menționat, că temeiurile invocate de recurenți prin prisma erorilor de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare, deoarece după dispunerea de către instanța de recurs a rejudecării cauzei, instanța de apel examinând apelurile declarate în prezenta cauză, a cercetat suplimentar probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul verbal al ședinței de judecată (f.d.34-43 v. 4), fiind audiate suplimentar părțile vătămate, inculpații, martorii Oprea V. și Stratulat I., inclusiv la cererea apărătorului, au fost cercetate suplimentar probele administrate în prima instanță și au fost anexate probe noi, cu consemnarea acestora în procesul-verbal. Ținând cont de prevederile art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de apel le-a apreciat just în corespundere cu cerințele art.101 al aceluiași Cod, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, astfel, corect ajungând la concluzia că vina inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate și-a găsit confirmarea.

Așadar, instanța de recurs a statuat, că instanța de apel just a stabilit vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr.139-XVI din 30.06.2005).

În ce privește recalificarea acțiunilor inculpaților de la art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, la prevederile art.328 alin.(1) Cod penal (redacția Legii nr.985-XV din 18.04.2002), la acest capitol instanța de recurs a întrevăzut eroare de drept, deoarece potrivit deciziei Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 30.06.2014 (dosarul 4-1ril-3/2014) a fost stabilit că prin Legea nr.252 din 08.11.2012 nu au fost decriminalizate faptele incriminate în baza art.328 alin.(2) lit. a) sau c) Cod penal (redacția Legii nr.277 din

18.12.2008), fiindcă aceste fapte se regăsesc în norma relativ echivalentă prevăzută de dispoziția art.166¹ Cod penal (redacția Legii nr.252 din 08.11.2012). Astfel, aplicând prevederile art.8 și 10 Cod penal, s-a constatat că urmează a fi menținută încadrarea efectuată în baza art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal (redacția 18.12.2008), fără a agrava situația inculpatului. Însă, hotărârea instanței de apel pe capătul de condamnare a inculpaților în baza art.328 alin.(1) Cod penal, nu poate fi desființată de către instanța de recurs, ținând cont de prevederile art.425 Cod de procedură penală, ce stipulează că instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs, cu atât mai mult că partea acuzării nu a declarat recurs.

Astfel, ca temei de desființare parțială a hotărârii instanței de apel, în latura pedepsei, instanța de recurs a evidențiat prevederile art.436 alin.(4) Cod de procedură penală, potrivit cărora la rejudecarea cauzei este interzisă aplicarea unei pedepse mai aspre sau aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă decât numai dacă hotărârea inițială a fost casată în baza recursului declarat de procuror sau în interesul părții vătămate din motivul că pedeapsa fixată era prea blândă, sau în baza recursului procurorului care a solicitat aplicarea legii privind o infracțiune mai gravă.

În prezenta cauză supusă judecării, instanța de recurs a constatat, că potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2014, au fost admise apelurile declarate de către procuror și partea vătămată xxxxx, fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care inculpații au fost condamnați în baza: art.309¹ alin.(2) lit. a), c) Cod penal (redacția până la modificările introduse în baza Legii nr.252 din 08.11.2012), la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de câte 3 ani, pentru fiecare; art.328 alin.(1) Cod penal (redacția Legii după modificările introduse în baza Legii nr.245 din 02.12.2011), cu amendă în mărime de câte 150 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de câte 2 ani, pentru fiecare. Potrivit art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate, inculpaților le-a fost stabilită pedeapsă definitivă pentru executare, pentru fiecare, câte 5 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 150 u.c., cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de câte 5 ani și conform art.87 alin.(2) Cod penal, a fost dispusă executarea pedepselor principale cumulate de sine stătător.

Nefiind de acord cu această hotărâre, avocatul inculpaților a atacat-o cu recurs ordinar, care a fost admis prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 02 decembrie 2014, cu casarea hotărârii contestate și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

A menționat instanța de recurs, că de către partea acuzării, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2014, nu a fost contestată.

Ulterior, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, au fost admise apelurile declarate de către procuror și partea vătămată xxxxx, fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin

care inculpații au fost condamnați în baza: art.309¹ alin.(2) lit. a), c) Cod penal (în redacția Legii nr.139 din 30.06.2005), la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe termen de câte 3 ani, pentru fiecare; art.328 alin.(1) Cod penal, la 2 ani închisoare, fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe termen de 2 ani.

În baza art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpaților le-a fost stabilită pedeapsă definitivă, pentru fiecare, câte 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita activități în organele de drept pe termen de 4 ani.

Respectiv, instanța de recurs a evidențiat, că pe capătul de condamnare în baza art.328 alin.(1) Cod penal, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, inculpaților le-a fost stabilită o pedeapsă mai aspră, decât prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2014.

Totodată, conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpaților le-a fost majorat termenul de executare a pedepsei principale cu închisoare.

În cele din urmă, instanța de recurs a stabilit, că instanța de apel prin hotărârea sa din 11.06.2015 a depășit limitele rejudecării cauzei, având în vedere faptul, că procurorul și părțile vătămate nu au formulat obiecții ce vizează pedeapsa stabilită inculpaților, creându-le ultimilor o situație mai gravă, ceea ce nu este admisibil la rejudecarea cauzei de către instanța de apel, rejudecare ce a fost dispusă prin admiterea recursului ordinar declarat de către apărătorul O. Negru în numele inculpaților.

Astfel, verificând hotărârea instanței de apel atacată de către partea apărării, sub aspectul individualizării corecte a pedepselor, temei prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, ținând cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, instanța de recurs a menționat, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Instanța de recurs a constatat, că la capitolul stabilirii pedepsei, instanța de apel a reținut datele ce se referă la personalitatea inculpaților, care anterior nu au fost condamnați, se caracterizează pozitiv, sânt de o vârstă tânără, la evidenta medicului narcolog și psihiatru nu se află, în același timp s-a reținut și faptul că inculpații nu și-au recunoscut vina, adică nu au conștientizat gravitatea acțiunilor săvârșite.

Prin urmare, ținând cont de cele enunțate, instanța de recurs a conchis, că pentru a atinge scopul de reeducare a inculpaților este necesar de a le stabili acestora, pentru infracțiunea prevăzută de art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal (redacția Legii nr.139 din 30.06.2005), pedeapsa cu închisoare, izolându-i de societate și cu dispunerea executării acestei pedepse în locurile de detenție. Pe capătul de condamnare în baza art.328 alin.(1)

Cod penal, ținând cont de prevederile art.436 alin.(4) Cod de procedură penală, a le stabili inculpaților pedeapsa cu amendă.

13. Hotărârile judecătorești adoptate, în prezenta cauză, de către instanța de apel la data de 11 iunie 2015 și instanța de recurs la data de 17 noiembrie 2015, au fost atacate cu recurs în anulare de către avocatul Arhiliuc Ion în numele condamnatului Belîi Leonid, solicitând casarea acestora, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului declarat a fost invocat temeiul de drept prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a indicat că judecătorul Catan Liliana, care a făcut parte din completul de judecată al instanței de recurs, la judecarea recursului ordinar declarat de inculpatul Belîi Leonid și avocatul Balan A., în prezenta cauză penală, era incompatibilă de a participa la judecarea cauzei în instanța de recurs, deoarece acest judecător anterior a participat la examinarea cauzei și în instanța de apel.

Soluția instanței de apel privind condamnarea lui Belîi Leonid, este bazată exclusiv pe lucrările primei instanțe, cu toate că ultima a pronunțat o sentință de achitare a condamnatului. Deși, a fost invocat acest argument în recursul ordinar, instanța de recurs a preluat concluziile instanței de apel. În continuare sub acest aspect, recurentul a criticat modul de apreciere a probelor de către instanța de apel.

În concluzie, recurentul a menționat încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil, fapt care, în viziunea sa, constituie un viciu fundamental ce a afectat hotărârile atacate.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 aprilie 2016 a fost decis inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele condamnatului Belîi Leonid, ca fiind vădit neîntemeiat.

15. În motivarea soluției adoptate, referitor la motivul invocat în recursul în anulare, precum că în ordine de recurs, judecătorul Catan Liliana, era incompatibilă de a participa la examinarea cauzei, instanța de recurs în anulare a menționat, că potrivit materialelor cauzei, prin încheierea Președintelui Curții de Apel Chișinău din 06.03.2013 (f.d.82 v.3) a fost constituit completul pentru examinarea prezentei cauze penale, în următoarea componentă: Catan Liliana – președinte, Iovu Gheorghe și Iordan Iurie - judecători. Ulterior, prin încheierea Președintelui Curții de Apel Chișinău din 23.01.2014 (f.d.112 v. 3), în legătură cu faptul că Catan Liliana a fost numită judecător la Curtea Supremă de Justiție, a fost constituit un alt complet pentru examinarea cauzei penale. Prin urmare, la 10.04.2014, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în componența: Iovu Gh. – președinte, Lîsîi G. și Buruian M. – judecători, au pronunțat dispozitivul deciziei (f.d.137 v. 3). Ținând cont de prevederile art.33 alin.(2) pct.) Cod de procedură penală, ce stipulează că judecătorul nu poate participa la judecarea cauzei și urmează a fi recuzat: dacă el a luat în această cauză hotărâri anterioare judecării în care și-a expus opinia asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, respectiv, argumentul ce tine de incompatibilitatea judecătorului Catan L. a fost considerat neîntemeiat de către instanța de recurs în anulare, deoarece judecătorul menționat nu a luat în această cauză hotărâri anterioare judecării recursurilor ordinare și

pronunțării deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17.11.2015, în care să-și fi expus opinia asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului.

De asemenea și motivele recursului în anulare, referitor la faptul că decizia instanței de apel este bazată exclusiv pe lucrările primei instanțe, deși ultima a pronunțat sentință de achitare a condamnatului, argumente ce au fost invocate și în recursul ordinar, însă și instanța de recurs la rândul său a preluat concluziile instanței de apel, au fost considerate neîntemeiate, deoarece potrivit deciziei instanței de recurs corect a fost statuat, că după dispunerea rejudecării cauzei, instanța de apel examinând apelurile declarate în prezenta cauză, a cercetat suplimentar probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul verbal al ședinței de judecată (f.d.34-43 v. 4), fiind audiate suplimentar părțile vătămate, inculpații, martorii Oprea V. și Stratulat I., inclusiv la cererea apărătorului, au fost cercetate suplimentar probele administrate în prima instanță, fiind și anexate probe noi, cu consemnarea acestora în procesul-verbal, ce au fost apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală, astfel întemeiat alungându-se la concluzia că vina inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate și-a găsit confirmarea.

La fel, instanța de recurs în anulare a statuat, că sunt nefondate argumentele recursului în anulare potrivit cărora hotărârile instanței de apel și a instanței de recurs ordinar, nu sunt motivate, astfel s-a admis încălcarea principiilor: egalitatea armelor și contradictorialitatea în procesul penal, fapt ce a dus la încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil. Opozant argumentelor menționate de către recurent, s-a constatat că atât instanța de apel, cât și instanța de recurs ordinar au motivat deciziile adoptate, pronunțându-se motivat asupra argumentelor relevante, iar alegațiile invocate de recurent în acest sens nu relevă prezența în speță a unei erori ce ar impune desființarea hotărârilor contestate, pentru că nu sunt afectate de viciu fundamental, au căpătat putere de lucru judecat, ce produce un impediment în vederea pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia și fără a fi constatate temeieri prevăzute de art.4 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană.

16. La 12 mai 2016, condamnatul Belfi Lenid și avocatul său, Arhiliuc Ion, au declarat un alt recurs în anulare, prin care solicită casarea deciziilor Colegiilor penale ale Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015 și ale Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2015, și 14 aprilie 2016, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului în anulare declarat, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a invocat că prima instanță la 21 iunie 2012 a adoptat și pronunțat sentința integrală de achitare a lui Belfi Leonid de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art.309/1 alin.(3) lit. a), c) și art.328 alin.(2) lit. a), c) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat. Faptul dat este confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată asupra căruia nu au fost formulate obiecții din partea procurorului, astfel prezumându-se ca fiind autentic, respectiv la dosar nu-i anexat dispozitivul sentinței, deoarece sentința a fost pronunțată integral în prezența procurorului, copia căreia a fost expediată ulterior pentru informare la data de 20 iulie 2012 tuturor participanților la proces,

inclusiv procurorului pentru înștiințare, ce a fost recepționată de către ultimul la data de 26 iulie 2012, însă acesta ca și partea vătămată au depus apeluri tardive la data de 10 august 2012. În apelul declarat de procuror nu a fost solicitat repunerea în termen a apelului, iar instanța de apel la rândul său era obligată prin lege să examineze în favoarea inculpatului toate aspectele de fapt și de drept. La fel, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra omiterii termenului de declarare a apelului de către procuror, astfel casând o sentință devenită irevocabilă prin neatacare în termeni legali, încălcându-se securitatea raporturilor juridice. Prin urmare, instanța de recurs examinând recursul părții apărării, inclusiv prin prisma prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, a evitat să repare această gravă eroare de drept, ținând cont că potrivit art.399 alin.(2) Cod de procedură penală, în vigoare la adoptarea sentinței, comunicarea că sentința este redactată se face atunci când s-a pronunțat dispozitivul ori atunci când s-a depus o cerere ca părții să i se înmâneze copia. După cum s-a menționat mai sus, sentința s-a pronunțat integral și la acel moment procurorul a fost prezent în ședință.

În prezenta cauză, inculpatul a menționat că au fost încălcate principiile fundamentale a dreptului la un proces echitabil și anume egalitatea armelor, contradictorialitatea, motivarea deciziilor, care semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața instanțelor, fără ca vreo-una să fie avantajată în raport cu cealaltă sau celelalte părți în proces, așa încât, părțile litigante să aibă posibilitatea de a-și susține punctul de vedere în așa manieră, încât să nu fie puse într-o situație net dezavantajată una față de alta.

17. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 23 iunie 2016, a fost declarat inadmisibil recursul în anulare depus de către condamnatul Belfi Leonid și avocatul său Arhiliuc Ion, împotriva deciziilor Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2015 și 14 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui Belfi Leonid Nicolae, pe motiv că este declarat repetat.

18. În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs în anulare a indicat că deși, recurenții și-au motivat recursul în anulare declarat prin prisma prezenței erorilor de drept, ce în viziunea lor au fost admise în prezenta speță și care cad sub incidența noțiunii de viciu fundamental, însă din lucrările dosarului se constată, că din numele condamnatului Belfi Leonid, în urma contractului de asistenta juridică nr.88 din 30.11.2015 (a se vedea mandatul f.d.117 v.4) apărătorul său ales, Arhiliuc Ion, anterior a mai declarat recurs în anulare, ce a fost examinat prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14 aprilie 2016 (f.d.147-176 v.4), fiind decis inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat. Totodată, raportând normele citate la textul recursului declarat Colegiul penal atestă, că apărătorul condamnatului a invocat repetat aceleași argumente în ce privește încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut la art.6 al Convenției (pct.13, f.d.200-201 v.4), fiind practic identice cu cele din recursul în anulare declarat anterior pct.11, f.d.132-133 v.4).

În consecință, s-a concluzionat că asupra chestiunilor invocate repetat de recurenți în prezentul recurs în anulare există deja o hotărâre irevocabilă a instanței, iar potrivit

dispoziției art.453 alin.(2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă este declarat repetat.

Cât privește criticile recurenților, ce vizează tardivitatea apelului declarat de către procuror, se relevă, că de fapt acestea nu au fost invocate de către inculpatul Belfi Leonid și apărătorii săi aleși, în instanța de apel și recurs ordinar, pentru a constitui obiect de discuție și verificare a temeiniciei alegațiilor date. La fel, cum nici nu au fost invocate de către același apărător, în recursul în anulare anterior declarat, fiind aduse drept argumente abia în al doilea recurs în anulare declarat de partea apărării, ceea ce în opinia Colegiului penal este inadmisibil.

19. Prin încheierea Judecătoriei Dubăsari din 09 septembrie 2016 a fost admisă parțial plângerea lui Belfi Leonid, a fost anulată ordonanța procurorului în Procuratura Dubăsari, Gherb Vitalie din 10 august 2016, prin care a fost refuzat în deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal, ca fiind neîntemeiată cu obligarea efectuării unei verificări suplimentare a circumstanțelor invocate în cererea de revizuire.

20. Prin ordonanța procurorului adjunct-interimar al procurorului raionului Drochia, din 09 septembrie 2016 a fost dispusă deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal în privința lui Belfi Leonid și Andreev Nicolae condamnați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal și art.328 alin.(1) Cod penal.

21. Prin sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) din 24 iulie 2017 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de revizuire a procesului penal în care Belfi Leonid a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal (redacția Legii nr.139-XVI din 30.06.2005) și art.328 alin.(1) Cod penal (redacția Legii nr.985-XV din 18.04.2002), stabilindu-i pedeapsă conform art.84 alin.(1), (2) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 150 u.c. ceea ce constituie echivalentul a 3000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, cu executarea de sinestătătoare a pedepselor.

22. Nefiind de acord cu sentința au contestat-o cu apeluri, avocatul Luca Alexandru în numele condamnatului Belfi Leonid și avocatul Carabețchi Dumitru în numele părților vătămate xxxxx și xxxxx.

22.1 Avocatul Luca Alexandru în numele condamnatului Belfi Leonid a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea de revizuire, casate Decizia Curții de Apel Chișinău din 15.06.2015 și Decizia CSJ din 17.11.2015 în partea condamnării lui Belfi Leonid cu dispunerea achitării lui Belfi Leonid, din lipsa în acțiunile acestuia a faptei infracțiunii imputate.

În motivarea apelului avocatul Luca Alexandru a indicat că sentința este nefondată, contrară scopului procesului penal (art.1 Cod de procedură penală), or instanța nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate de partea apărării întru susținerea temeiurilor de revizuire.

Avocatul a menționat că revizuirea poate fi cerută în baza art.458 alin.(3) Cod procedură penală în redacția LP66 din 05.04.12. MO155-159/27.07.12 art.510, în vigoare din 27.10.12, și anume, în situația când s-a constatat prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei.

Totodată, apelantul a punctat că instanța de revizuire prin sentință a considerat, că temeiul de revizuire invocat de partea apărării - art.458 alin.(3) pct.1) Cod de procedură penală, se referă în special la infracțiunile săvârșite de subiecți speciali, cum ar fi persoane oficiale ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care și-ar fi încălcat atribuțiile funcționale în procesul de desfășurare a procesului penal solicitat de a fi revizuit. Declanșarea procedurii de revizuire pe temeiul respectiv este posibilă după ce hotărârea judecătorească prin care se dovedește săvârșirea infracțiunii de declarație mincinoasă v-a fi irevocabilă (indiferent de natura hotărârii). Existența unui act doveditor privind încetarea urmăririi penale cum este ordonanța procurorului în procuratura raionului Dubăsari Vladimir Idriceanu din 07.04.2017, prin care a fost încetată urmărirea penală pe art.312 Cod penal în privința lui xxxxx și xxxxx în legătură cu intervenirea actului de amnistie impune organului statal să constate necondiționat, că s-a desfășurat o anchetă eficientă și exigentă, înaintată față de orice procedură penală finalizată. Astfel, actul de procedură în cauză, și anume ordonanța procurorului în procuratura raionului Dubăsari Vladimir Idriceanu din 07.04.2017, prin care a fost încetată urmărirea penală pe art.312 Cod penal în privința lui xxxxx și xxxxx a obținut puterea lucrului judecat din moment ce a expirat termenul de contestare al acestuia, fiind obligatoriu și indiscutabil pentru instanța de revizuire.

Apelantul a mai menționat că s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului este vinovat/nevinovată.

Astfel, apelantul a punctat că instanța de revizuire ilegal, prin sentința contestată a admis de fapt o repetare a procedurilor, care s-au finalizat prin ordonanța procurorului în procuratura raionului Dubăsari, Vladimir Idriceanu din 07.04.2017, prin care a fost încetată urmărirea penală în privința lui xxxxx și xxxxx în legătură cu intervenirea actului de amnistie fiind clasat procesul penal nr.2017138006 pornit în baza art.312 alin.(2) lit. a) Cod Penal și nu a admis cererea de revizuire, Belii Leonid *rămânând a fi condamnat în baza unor declarații false ale părților vătămate*. Or, în afară de declarațiile părților vătămate la materialele cauzei nu sunt careva probe directe despre săvârșirea acțiunilor imputate de către Belii Leonid. Instanța nefondat a făcut trimitere la raportul de expertiză medico-legală nr. 302D din 01.09.2009, care de fapt în cazul constatării falsului în declarațiile părților vătămate, prin prisma constatării unor leziuni corporale peste 2 luni de zile din momentul stabilit conform acușării, precum și prin declararea de către însăși părțile vătămate încă inițial în instanța de fond, că la 30-31.08.2009 a fost bătut de către Gh. Chirilov, rămâne a fi doar o presupunere nefondată privind provocarea acestor leziuni de către Belii Leonid.

La fel, instanța nefondat a susținut, precum, că expertizele psihiatrice-psihologice ar confirma veridicitatea declarațiilor minorilor, pe când părțile vătămate la moment fiind majori își combat aceste declarații, iar gradul de veridicitate a declarațiilor minorilor apreciat prin prisma nivelului de apreciere diferit de cel al persoanelor majore în situația caracteristicii acestora la acel moment ca persoane care sistematic erau în conflict cu legea. Mai mult ca atât, experții psihologi nu cunoșteau și nu puteau să cunoască la acel moment faptul, că părțile vătămate au dat declarații veridice sau nu, având un motiv de răzbunare pe polițiști, or ultimul argument nici n-a fost pus în dezbateră experților. În același timp, xxxxx și xxxxx, fiind deja majori și fără o influență, și-au schimbat radical declarațiile, conștientizând că depunând declarațiile false, au comis o infracțiune și au acceptat consecințele legale ale acestei infracțiuni. Caracterul infracțional a fost vizat de anumite norme concurente, fiind abrogate unele dintre ele și respectiv s-a impus necesitatea de a califica faptele doar în baza normelor concurente rămase în vigoare.

22.2 În motivarea apelului avocatul Carabețchi Dumitru în interesele părților vătămate xxxxx și xxxxx a invocat aceleași motive ca și avocatul Luca Alexandru în interesele condamnatului Belii Leonid.

23. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, au fost respinse, ca fiind nefondate apelurile declarate de către avocatul Luca Alexandru în interesele condamnatului Belii Leonid și a avocatului Carabețchi Dumitru în interesele părților vătămate xxxxx și xxxxx, cu menținerea fără modificări a sentinței primei instanțe, prin care s-a respins cererea de revizuire a procesului penal în privința lui **Belii Leonid Nicolae**, condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal (redacția Legii nr.139-XVI din 30.06.2005) și art.328 alin.(1) Cod penal (redacția Legii nr.985-XV din 18.04.2002).

24. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Belii Leonid, instanțele de judecată au verificat declarațiile părților vătămate și conținutul acestora făcute pe tot parcursul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, ținându-se cont și de faptul procedurii îndelungate de judecare a cauzei. Astfel, pe tot acest parcurs declarațiile părților vătămate au fost consecvente, coroborând între ele, cu cele ale martorilor și mijloacele materiale de probă, iar faptul că aceștia după deschiderea de către procuror a procedurii de revizuire și le-au schimbat, nu pot fi acceptate și luate ca bază pentru deschiderea procedurii de revizuire, ori fiind analizate și verificate în cumul cu probele administrate se constată că sunt vagi, contradictorii și lipsite de suport, adică nu sunt credibile și nu pot fi puse la bază în vederea admiterii revizuirii. Ordonanța din 07.04.2017, prin care procurorul în procuratura r-lui Dubăsari a dispus încetarea urmăririi penale în privința lui xxxxx și xxxxx în legătură cu intervenirea actului de amnistie și clasare a procesul penal nr.2017138006 pornit în baza art.312 alin.(2) lit. a) Cod penal, nu are suport și contravine circumstanțelor de fapt.

Astfel, din materialele administrate, instanța de apel a atestat că la 04.10.2016 și 25.10.2016 părțile vătămate fiind audiate de către procuror în cadrul procedurii de revizuire

au relatat că, nu au fost maltratați de către inculpați și au făcut denunț calomnios, având scopul de estorcare a banilor și ca rezultat aceștia din urmă au fost condamnați pe nedrept. Cu referire la proveniența leziunilor depistate pe corp primul a afirmat că a fost maltrat, înainte de a se adresa la procuror, de către două femei care i-au aplicat lovituri cu o bâta peste mâni, spate și peste picioare. Ulterior, fiind audiat suplimentar a afirmat că a fost maltrat de către Bradu Zinaida, de asemenea a mai susținut că ambii au fost maltratați și de Mihail Bradu, inclusiv că ar fi fost legat de un stâlp și lovit de c cu o căldare de plastic în cap și peste corp.

Instanța de apel a accentuat și faptul că, la 20.01.2017 în adresa instanței a parvenit din numele părții vătămate, xxxxx, o plângere prin care a informat că atât el cât și xxxxx în penitenciar sunt supuși la presiuni pentru a-și schimba declarațiile în favoarea lui Belîi Leonid, solicitând escortarea lor în ședința de judecată la examinarea cererii de revizuire pentru a oferi detalii.

Prin urmare, în urma audierii în procedura de revizuire a părților vătămate, afirmațiile acestora precum că nu au fost maltratați de către Belîi Leonid și Andreev Nicolae, însă leziunile corporale depistate pe corp provin în rezultatul maltratării de către soții Bradu, s-au alte persoane sunt combătute în totalitate prin declarațiile martorilor Bradu Mihai, Bradu Zinaida și Urîtu Artiom, oferite la faza deschiderii procedurii de revizuire și în ședința de judecată, cât și materialele cauzei penale: raportul de expertiză medico-legală nr.302 D din 01.09.2009 (f.d.6 v.1), raportul de expertiză psihiatrică-psihologică legală ambulatorie nr.27 a-2010 din 02.02.2010, a lui xxxxx (f.d.123 v.1), raportul de expertiză psihiatrică-psihologică legală ambulatorie nr.26 a-2010 din 02.02.2010 a lui xxxxx (f.d.129-130 v.1); procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate xxxxx la locul infracțiunii din 15.03.2010 cu tabel fotografic (f.d.192-213 v.1); procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate xxxxx la locul infracțiunii din 13.04.2010 cu tabel fotografic (f.d.192-213 v.1); procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate xxxxx la locul infracțiunii din 27.04.2010 cu tabelul fotografic (f.d.229-237 v.1); procesul-verbal de confruntare dintre minorul xxxxx și Belîi Leonid, din 27.04.2010 (f.d.1-5 v.2); procesul-verbal de confruntare dintre minorul xxxxx și Belîi Leonid din 03.05.2010 (f.d.12-14 v.2).

Așadar, în circumstanțele date, instanța de apel a reținut că este fondată concluzia primei instanțe, privind netemeinicia cererii de revizuire a Deciziei Curții de Apel Chișinău din 15.06.2015 și Deciziei CSJ din 17.11.2015 în partea condamnării lui Belîi Leonid. Or, pe tot parcursul efectuării urmăririi penale, examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, părțile vătămate au făcut declarații detaliate și concrete, cu referire la circumstanțele de fapt ale cauzei, care fiind verificate prin procedee probatorii și declarațiile martorilor audiați s-au confirmat în totalitate, suplimentar acestea au avut un caracter consecutiv și au fost efectuate în prezența reprezentanților legali, a pedagogilor și a apărătorului, stabilindu-se inclusiv prin concluziile rapoartelor de expertiză psihiatrică-psihologică legală ambulatorie nr.26 a-2010 și 27 a-2010.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că instanța de fond legal și întemeiat a respins cererea de revizuire a Deciziei Curții de Apel Chișinău din 15.06.2015 și Deciziei CSJ din 17.11.2015 în partea condamnării lui Belți Leonid, or, declarațiile depuse de părțile vătămate anterior la exercitarea urmăririi penale și judecarea cauzei penale în care Belți Leonid a fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.309¹ alin.(3) lit. a), c) Cod penal și art.328 alin.(1) Cod penal sunt veridice, iar cele oferite procurorului în cadrul procedurii de revizuire și puse la baza ordonanței din 07.04.2017 a procurorului Idiriceanu Vladimir, nu corespund adevărului, astfel soluția dispusă prin aceasta este una viciată și nu poate fi reținută ca temei prevăzut de art.458 alin.(3) pct.1) CPP, în vederea admiterii revizuirii.

Mai mult, instanța de apel a reținut că prin ordonanța procurorului adjunct interimar al procuraturii Dubăsari Viorel Beiu, emisă la 09.09.2016 a fost deschisă procedura de revizuire în lipsa unui temei legal prevăzut la art.458 Cod procedură penală, unicul motiv fiind anularea ordonanței de refuz în deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal în cauza nr.2009138033 din 10.08.2016, care a fost anulată de către judecătorul de instrucție, în ordinea art.313 Cod de procedură, cu obligarea efectuării unor verificări suplimentare a circumstanțelor invocate în cererea de revizuire (f.d.14).

Astfel, s-a concluzionat că la data de 09.09.2016 lipseau temeiuri legale de a deschide procedura de revizuire, mai mult, ordonanța procurorului Idiriceanu Vladimir, din 07.04.2017 privind încetarea urmăririi penale pe faptul învinuirii lui xxxxx și xxxxx în baza art.312 alin.(2) lit. a) Cod penal este una nemotivată și nu poate fi pusă la baza revizuirii unor hotărâri irevocabile de condamnare a inculpaților, emise de către Curtea de Apel și Curtea Supremă de Justiție.

În consecință, instanța de apel a menționat că argumentele recurenților, le consideră irelevante pentru admiterea cererii de revizuire și casarea unei hotărâri irevocabile, din materialele cauzei rezultă, că părțile vătămate sunt persoane vulnerabile, care sunt în custodia statului, inculpații au comis acte de tortură în privința acestora în legătură cu executarea atribuțiilor de serviciu, fiind colaboratori de poliție, Belți Leonid în prezent se eschivează de la executarea pedepsei, fiind la libertate.

În acest sens, instanța de apel a reținut ca fiind veridice declarațiile părților vătămate precum că au fost influențate pentru a-și schimba declarațiile date anterior, circumstanțe, care urmează a fi verificate de către procuror într-o procedură separată și prima instanță întemeiat a emis și o încheiere interlocutorie în acest sens în adresa Procurorului ierarhic superior.

25. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Luca Alexandru în numele inculpatului Belți Leonid și avocatul Carabețchi Dumitru în interesele părților vătămate xxxxx și xxxxx, au contestat-o cu recursuri ordinare.

25.1 Avocatul Luca Alexandru în recursul declarat în numele inculpatului Belți Leonid, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea condamnării

inculpatului Belfi Leonid cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia acesta să fie achitat, din motiv că în acțiunile lui lipsește fapta acțiunii imputată.

În motivarea recursului, avocatul indică că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat în numele lui Belfi Leonid. Partea apărării a invocat în cererea de apel că instanța de revizuire a criticat nemotivat ordonanța procurorului în procuratura raionului Dubăsari, Vladimir Idriceanu din 07.04.2017 prin care a fost încetată urmărirea penală în privința lui xxxxx și xxxxx în legătură cu intervenirea actului de amnistie prin care a fost clasat procesul penal nr.2017138006 pornit în baza art.312 alin.(2) lit. a) Cod penal, prin ce instanța și-a depășit limitele examinării cauzei, or legalitatea ordonanțelor n-a fost contestată de către subiecții vizați în ea și nici nu putea servit drept obiect al examinării judiciare în procesul dat. În asemenea mod, ordonanța de încetare din 07.04.2017, are valoare juridică, la judecarea cauzelor conexe și este asimilată prin prisma regulii „*non bis in idem*” unei hotărâri judecătorești irevocabile, fiind inadmisibilă neglijaarea autorității lucrului judecat.

Totodată, recurentul a menționat că instanța de revizuire prin sentință eronat a considerat, că temeiul de revizuire invocat de partea apărării - art.458 alin.(3) pct.1) Cod de procedură penală se referă în special la infracțiunile săvârșite de subiecți speciali, cum ar fi persoane oficiale ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care și-ar fi încălcat atribuțiile funcționale în procesul de desfășurare a procesului penal solicitat de a fi revizuit, excluzând din subiecții dați martorii și părțile vătămate, care au depus mărturii false, ce au dus la condamnare. Instanța de apel *nu s-a pronunțat asupra criticii aduse sentinței prin apelul său de avocatul Luca Alexandru în această parte*. Or, potrivit art.458 alin.(3) Cod de procedură penală, în redacția LP66 din 05.04.12, MO155-159/27.07.12 art.510, în vigoare din 27.10.12, legiuitorul stabilește că revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: „*s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei*”.

Prevederile date, se încadrează perfect în situația din speță, deoarece anume declarațiile false, date de părțile vătămate xxxxx și xxxxx la examinarea cauzei în fond, erau unicele care au stat la baza condamnării lui Belfi Leonid, însă în cazul că probele date nu sânt veridice și nici pertinente, nici nu pot fi reținute de către instanța de judecată la condamnarea inculpatului.

Declanșarea procedurii de revizuire pe temeiul respectiv este posibilă după ce hotărârea judecătorească prin care se dovedește săvârșirea infracțiunii de darea de declarații mincinoase v-a fi irevocabilă (indiferent de natura hotărârii).

În continuare, recurentul punctează că existența unui act doveditor privind încetarea urmăririi penale cum este ordonanța procurorului în procuratura raionului Dubăsari Vladimir Idriceanu din 07.04.2017 prin care a fost încetată urmărirea penală pe art.312 Cod penal în privința lui xxxxx și xxxxx în legătură cu intervenirea actului de amnistie, impune organului statal să constate necondiționat, că s-a desfășurat o anchetă eficientă și exigentă, înaintată față de orice procedură penală finalizată. Astfel, actul de procedură în cauză și

anume ordonanța procurorului în procuratura raionului Dubăsari Vladimir Idriceanu din 07.04.2017, prin care a fost încetată urmărirea penală pe art.312 Cod penal în privința lui xxxxx și xxxxx, a obținut puterea lucrului judecat din moment ce a expirat termenul de contestare al acesteia, fiind obligatoriu și indiscutabil pentru instanța de revizuire.

Respectiv, ordonanța în cauză a obținut prin prisma prevederilor art.22 Cod de procedură penală, conform regulii *non bis in idem* caracterul unei hotărâri irevocabile și cade sub incidența normei invocate de procuratura raionului Dubăsari la inițierea procedurii de revizuire.

Odată ce, la momentul inițierii procedurii de revizuire a fost invocat temeiul prevăzut de art.458 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală, care necesită a fi verificat în ședință și apreciat de instanță după intima sa convingere, atunci, după finisarea unui proces penal separat nr.2017138006, pornit în baza art.312 alin.(2) lit. a) Cod penal, prin care au fost verificate declarațiile părților vătămate, fiind invocat temeiul prevăzut de art.458 alin.(3) pct.1) Cod de procedură penală, instanța dispunând de un act cu caracter definitiv și irevocabil privitor la constatarea săvârșirii de către părțile vătămate a infracțiunii prevăzute de art.312 alin.(1) Cod penal, nu mai poate verifica suplimentar faptul falsului declarațiilor după cum nu este în drept să dea o altă apreciere, decât cea constatată prin actul definitiv și irevocabil.

În concluzie, recurentul punctează că în speța dată, există circumstanțe ce ar permite admiterea cererii de revizuire, casarea hotărâri contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Belii Leonid.

În drept, recurentul își întemeiază recursul pe prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală.

25.2 Avocatul Carabețchi Dumitru în interesele părților vătămate xxxxx și xxxxx, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea condamnării inculpatului Belii Leonid, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia acesta să fie achitat, din motiv că în acțiunile lui lipsește fapta acțiunii imputată.

În motivarea recursului, recurentul invocă argumente similare cu cele ale avocatului Luca Alexandru în recursul declarat, respectiv recurentul susține cele invocate întru apărarea lui Belii Leonid.

26. Asupra recursurilor declarate procurorul a depus referință, considerând decizia instanței de apel ca fiind legală și întemeiată, la adoptarea căreia instanța de apel a respectat prevederile legale, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

27. Judecând recursurile declarate și verificând argumentele invocate, conținutul acestora în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că acesta urmează a fi admis, iar în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente:

În drept, soluția instanței de recurs se fundamentează pe prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală. Judecând recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate, cu dispunerea rejudecării de către

instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate.

Or, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat. În același context, se relevă că, potrivit art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de drept asupra cărora trebuie să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel, sânt următoarele: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală. În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile nominalizate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind în drept să dea o reapreciere nouă probelor din dosar.

Raportând prevederile legale sus menționate la speța supusă judecării Colegiul lărgit conchide că, instanța de apel la examinarea prezentei cauze penale nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, situație ce impune Colegiul de a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile judiciare admise de către instanțele de fond nu pot fi corectate de instanța de recurs.

În primul rând, Colegiul penal lărgit menționează că la etapa judecării apelului instanța de apel are obligația de a verifica toate argumentele invocate în cererea de apel în raport cu circumstanțele de fapt și de drept reținute în cauza penală dată, dându-le răspuns în conținutul deciziei adoptate.

Analizând materialele dosarului, Colegiul penal lărgit constată că în speța dată, instanța de apel în procesul examinării cauzei penale respective, nu a dat răspuns la argumentele invocate în apel și nu s-a expus nici într-un fel asupra concluziilor primei instanțe, criticate în apelurile declarate.

Astfel, în apeluri sânt supuse criticii concluziile instanței de fond bazate pe o nouă apreciere a tuturor probelor din dosar. Avocații susțin că instanța de fond nu era în drept să

supună criticii declarațiile părților vătămate xxxxx și xxxxx, în privința cărora există ordonanța cu putere de lucru judecat și prin această să depășească limitele judecării cererii de revizuire (pct.48-58 din sentință, f.d.126-127 vol. II).

Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel, în strictă conformitate cu art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, era obligată să dea apreciere acestor motive invocate în apel și totodată să se ghideze de prevederea din art.462 alin.(3) Cod de procedură penală și anume că *instanța poate verifica oricare din probele pe care se întemeiază cererea (de revizuire) sau poate, când este necesar, să administreze probe noi la cererea părților*. În fapt, instanța de apel a purces în mod direct la rejudecarea cauzei conform regulilor de procedură privind judecarea în primă instanță potrivit exigențelor art.463 Cod de procedură penală, fără să dispună admiterea procedurii de revizuire. De menționat că posibilitatea *examinării din nou a probelor care au fost administrate în cursul judecăților precedente* este prevăzută doar la art.463 alin.(2) Cod de procedură penală, adică doar după admiterea revizuirii, la caz, fiind posibilă și examinarea probelor administrate cu ocazia aditerii cererii de revizuire.

La fel, s-a punctat că instanța de apel a considerat că este viciată ordonanța din 07.04.2017 a procurorului Idriceanu Vladimir (pct.8.8 din decizie, f.d.172 vol. II), din care motiv nu poate fi reținută ca temei prevăzut de art.458 alin.(3) pct.1) Cod de procedură penală, însă în decizia sa, nu dă nici un răspuns dacă este sau nu-i corectă motivarea din sentință (pct.59, f.d.128 vol. II), că legiuitorul s-ar fi referit la infrațiuni săvârșite de oficiali de la urmărirea penală sau judecarea cauzei, în exercițiul atribuțiilor ce le-au avut în desfășurarea procesului penal și care ar fi dus cert la o soluție diametral opusă.

Colegiul penal lărgit constată că la judecarea apelului, instanța nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art.art.458 alin.(3) pct. 1), 462 și 463 Cod de procedură penală și nu a apreciat separat argumentele aduse de participanții la proces, nu s-a pronunțat în mod convingător asupra acestora, respingându-le pe baza unor concluzii proprii, invocate mai mult din oficiu, fără să țină cont în deplină măsură de principiile prevăzute la art.24 Cod de procedură penală și de rolul și atribuțiile procurorului în procesul penal prevăzute la art.art.51-53 Cod de procedură penală.

Prin cele menționate, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de avocatul Luca Alexandru în numele inculpatului și apelul avocatului Carabețchi Dumitru în numele părților vătămate, adică nu au fost supuse verificării probele prezentate în susținerea nevinovăției inculpatului, iar decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, care este o eroare de drept prevăzută la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală. Erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece aceasta nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

Încălcările enunțate determină, incontestabil, Colegiul să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată, unde instanța de apel, urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să tina seama de cele expuse în prezenta decizie, să înlăture erorile admise, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra motivelor invocate în apelurile și în recursurile declarate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cu respectarea prevederilor art.414, 417, 419 Cod de procedură.

28. În conformitate cu art. art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admit recursurile ordinare declarate de avocatul Carabețchi Dumitru în numele părților vătămate xxxxx și xxxxx și de avocatul Luca Alexandru în numele inculpatului, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui Belîi Leonid xxxxx și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 29 martie 2018.

Președinte

Anatolie Țurcan

Judecători

Galina Stratulat

Dumitru Visternicean

Ion Druță

Maria Ghervas